A°. 1852. N°. 2..

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 20 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 15 October.

Z. M. de Keizer is heden, met den stoomtrein van Glögnits, hier aangekomen, en aan het kasteel van Schönbrunn afgestapt. Gelijk bekend is, heeft de overstrooming van de Save Z. M. verhinderd, zijne voorgenomene reis voort te zetten. — Te Laibach is het water in de Culpa tot eene ongekende hoogte gestegen. De nieuw aldaar gebouwde brug is bezweken en grootendeels weggedreven. De gemeenschap met Carlstadt is gestremd, en de aangerigte verwoestingen zijn zeer aanmerkelijk. — De berigten uit Stiermark luiden insgelijks zeer bedroevend.

[Een telegrafisch berigt uit Weenen van den 18den meldt, dat de stoom-paket uit Konstantinopel de tijding heeft aangebragt, dat *Ali-bassa*, welke onlangs door den Sultan tot groot-vizier is benoemd geworden, weder van die waardigheid is ontzet, en door *Mehemed-Ali-bassa*, tot dus verre minister van Marine, als zoodanig is vervangen geworden.]

FRANKFORT, 17 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] Den 21sten aanstaande zal de Bonds-vergadering hare werkzaamheden hervatten. De herhaalde verzekering van sommige bladen, alsof er dadelijk zoude geraadpleegd worden over de vereeniging van een Bonds-leger, is ongegrond; maar dit neemt niet weg, dat de staatkundige aangelegenheden van den tegenwoordigen tijd in ernstige overweging zullen worden genomen.

Morgen zal de benoeming van kiezers voor de leden van de Wetgeving door de christelijke stemgeregtigden plaats hebben. De democratische partij, welke het herstel van de vorige orde van zaken door den Senaat, op het gezag van de Bonds-vergadering, voor onwettig verklaart, zal geen deel aan den strijd nemen, die nu alleen door de dusgenaamde Gotha-partij tegen de behoudende zal worden gevoerd. Bij de laatste verkiezing heeft de Gotha-partij de overhand behouden. Destijds werd zij door de israëlitische bevolking ondersteund, aan welke thans het stemregt is ontnomen. Men beweert, dat de voornaamste personen, tot die bevolking behoorende, hun voornemen hebben geopenbaard, om deze stad met ter woon te verlaten. Dit gerucht behoeft echter bevestiging.

VAN DEN RIJN, 18 October.

Den 14den heeft de Kamer der Afgevaardigden van het Groot-Hertogdom Luxemburg haar adres in antwoord op de aanspraak, met welke de zitting door Prins *Hendrik der Nederlanden*, namens Z. M. den Koning Groot-Hertog, is geopend, aangenomen.

Bij de beraadslaging daarover zijn de bewindslieden verzocht geworden, om inlichting te geven, nopens zeker gerucht, alsof er een mondeling onderhoud zoude hebben plaats gehad tusschen den voorzitter der duitsche Bonds-vergadering en den luxemburgschen gemagtigde te Frankfort, den heer *v. Scherff*, bij 't welk de eerstgenoemde zich zou hebben beklaagd, dat Luxemburg ten achteren was in de vervulling zijner verpligtingen jegens het Duitsch-Verbond, en alsof er sprake zoude zijn van eene aanstaande wijziging der staatsregeling hier te lande, door tusschenkomst van de Bonds-vergadering.

De gemagtigde voor de buitenlandsche aangelegenheden heeft daarop te kennen gegeven, dat dit onderhoud werkelijk heeft plaats gehad, maar dat het hem niet bekend is, dat men zich van de zijde van het Verbond over pligtverzuim van Luxemburg kan beklagen; — dat de tusschenkomst van de Bonds-vergadering in binnenlandsche verwikkelingen dan alleen kan plaats hebben, wanneer verschil bestaat tusschen de Kroon en de Wetgeving, en dat het niet vermoedelijk is, dat, zonder dit, de Bonds-vergadering tot eenige tusschenkomst geregtigd zoude zijn; — dat voor het overige eerlang belangrijke aangelegenheden in de genoemde Vergadering ter sprake zullen komen, en dat de luxemburgsche gemagtigde alsdan behoorlijk in staat zal zijn gesteld, om zich te dien aanzien te kunnen verklaren.

Op de aanmerking, dat men geene de minste aanleiding behoorde te geven tot beklag, ten einde daardoor geene maatregelen uittelokken, die, bij een volk, dat zeer naijverig is op het behoud zijner vrijheden, onrust kunnen verwekken, is op nieuw verzekerd: dat men van dien kant niets te vreezen heeft; — dat de bijdragen voor de militaire aangelegenheden nauwkeurig zijn betaald; — dat geen Bonds-contingent beter is georganiseerd, dan het luxemburgsche; — en dat men niet mag veronderstellen, dat er, om eenig gering verzuim, eene gewapende tusschenkomst te duchten zoude zijn, ten einde de bestaande volksvrijheden te verkorten; — dat men, wel is waar, geene gelden heeft betaald voor de uitrusting van de duitsche oorlogsvloot, maar dat die scheepsmagt niet meer aanwezig is en verkocht heeft moeten worden.

De baron *de Tornaco* heeft geprotesteerd tegen de verklaring, dat de bevolking bevredigd was. Hij heeft het tegendeel beweerd, en het bestuur beschuldigd van socialistische maatregelen te willen bevorderen. Zoo het schijnt, heeft zijne uitboezeming geen weerklank gevonden in de Vergadering.

De kerkelijke aangelegenheden hebben eene ernstige en langdurige woordenwisseling uitgelokt. Na de verklaring van den wensch, dat die belangen eerlang bij een concordaat met den pausselijken Stoel mogten worden geregeld, heeft men zich willen beklagen over de gedragingen van de geestelijkheid, doch is de daartoe voorgestelde zinsnede, bij amendement, in zoo verre gewijzigd, dat de Kamer verklaart: „dat het streven van een *gedeelte* der luxemburgsche geestelijkheid onrust baart, en dat de stoutmoedigheid dergenen, die zich als de organen derzelve voordoen, toomeloos en grenzenloos moet worden geacht." Eene zinsnede, in welke de Vergadering zich beklaagde over de aanmatiging der geestelijkheid, betreffende het lager onderwijs, met verkorting van de regten van den Staat, is door 22 stemmen goed-, doch door even zoo vele afgekeurd, en alzoo achterwege gelaten.

— Men meldt, dat de oostenrijksche Regering, op aanhouden van den heer *v. Prokesch Osten*, haren gezant in Berlijn, tot het besluit is gekomen, om de duitsche Staten te verzoeken, onmiddelijk gemagtigden naar Weenen te zenden, ten einde over de algemeene duitsche handelsbelangen te raadplegen, en dat dergelijke gemagtigden uit Beijeren, Wurtemberg, Nassau en Rijn-Hessen reeds derwaarts zijn vertrokken.

Het dagblad van Mainz verzekert, dat de hanoversche Regering aan de pruissische heeft te kennen gegeven, dat hare gemagtigde, de heer *Klenze*, uit Berlijn is teruggeroepen, uithoofde de conferentien voor het Tolverbond, tot haar leedwezen, zijn afgebroken geworden.

PARIJS, 17 October.

Het behoeft wel te nauawernood vermelding, dat de nationale feestdag van gisteren nog steeds bijna uitsluitend de algemeene aandacht bezighoudt. Indedaad moet het gebeurde als van eene belangrijke staatkundige beteekenis worden aangemerkt. De departementen hadden zich met eene zeer groote geestdrift voor den persoon van Prins *Lodewijk Napoleon* verklaard, mitsgaders voor de weder-invoering van den keizerlijken regeringsvorm, doch de laatste proef moest nog worden genomen, en wel met de bevolking der hoofdstad, die zich steeds heeft onderscheiden door haren tegenstand tegen de bestaande Regeringen. De proef is naar wensch afgeloopen, en uit dien hoofde kan men het vraagstuk thans als beslist beschouwen.

Al de onpartijdige verslaggevers van den dag van gisteren komen hierin overeen, dat op eenige punten dezer hoofdstad de bevolking buitengemeen veel geestdrift voor het Hoofd van den Staat aan den dag heeft gelegd, terwijl zij in andere wijken blijken van onverschilligheid heeft gegeven, doch dat nergens blijken van dadelijken tegenstand, of vijandige gezindheid, zijn bespeurd geworden. Voorts is men algemeen getroffen geweest over het groote verschil, 't welk heeft bestaan tusschen den feestdag van gisteren en de republikeinsche feesten, welke gedurende de laatste drie à vier jaren hier hebben plaats gehad. Overal heerschte gisteren een geest van orde en kalmte, en men kon duidelijk bespeuren, dat de groote menigte niet langer stond onder den invloed der volksleiders, die sedert het jaar 1848 de lagere volksklassen wisten opteruijen en aantesporen om zich openlijk te doen gelden. Allerwegen zag men gisteren onder anderen de gedelegeerden der arbeiders-corporatien, die zich zeer ordelijk begaven naar de hun aangewezene standplaatsen en banieren droegen, waarop geene andere leuzen werden gelezen, dan de zoodanige, die overeenstemden met de beginselen van vrede en regelmatigen arbeid. Nog slechts weinige maanden geleden kon hier ter stede geen nationaal feest worden gegeven, zonder dat men overal banieren zag, waarop te lezen stond: „Gelijkheid der dagloonen; Vermindering der werk-uren; Afschaffing der dienstbaarheid van den eenen mensch ten behoeve van den anderen" en meer andere dergelijke leuzen. Gisteren heeft men van dit alles niets hoegenaamd meer bespeurd. Integendeel heeft Prins *L. Napoleon* zich zelfs onder de wispelturige bevolking dezer hoofdstad veel populariteit verworven door het maken van een einde aan de in Februarij 1848 in 't leven geroepen orde van zaken, welke noch de Republikeinen, noch de Bonapartisten hebben kunnen verwachten.

Eene omstandigheid, die teregt opmerking verdient, is voorts, dat allerwegen in deze hoofdstad het Keizerrijk is voorgesteld geworden als een zinnebeeld van den algemeenen vrede; waaruit blijkt, dat de door den Prins-Voorzitter te Bordeaux gesprokene woorden ook weerklank hebben gevonden bij de bevolking dezer stad, die dan ook het grootste belang heeft bij het voortduren van dien toestand.

Onder de staatslieden, welke gisteren door den Prins met eene bijzondere onderscheiding zijn bejegend, moet de heer *de Morny*, de gewezen minister van Binnenlandsche Zaken, worden genoemd. Aan het stations-gebouw heeft de Prins den heer *de Morny* met de grootste hartelijkheid, ten aanschouwe van al de aanwezigen, de hand gedrukt, en naderhand is de genoemde staatsman met de leden van het geslacht *Bonaparte* op het paleis der Tuilerien toegelaten geworden. Reeds gaat men zoo ver van te verzekeren, dat de heer *de Morny* weldra weder een werkdadig aandeel aan het bewind zal nemen. Wat hiervan is, zal echter nader moeten blijken.

De Prins heeft zich gedurende den optogt van gisteren weder als een uiterst bekwaam ruiter doen kennen, 't welk mede niet weinig schijnt te hebben bijgedragen, om hem in den dunk der bevolking te verhoogen. Verder heeft hij steeds gezorgd voor het behouden van eenen vrij aanzienlijken afstand tusschen hem en zijn geleide. Hij had daarop aangedrongen, opdat, ingeval er een aanslag tegen zijn leven werd beproefd, het getal der slagtoffers niet noodeloos zou worden vermeerderd.

Eenige gebouwen op de Boulevards zijn bestemd voor societeiten of vereenigingen van gezeten burgers. Het is de aandacht niet ontgaan, dat een drietal dier gebouwen, welke behooren aan legitimistische vereenigingen, in 't geheel niet versierd zijn geweest.

Voor de kerk van de Madeleine heeft de Prins eenige oogenblikken stil gehouden. Hij is aldaar verwelkomd geworden door den abt *Deguery*, aan het hoofd der aan die kerk verbondene geestelijkheid.

In het paleis der Tuilerien is de Prins ontvangen geworden door de leden van zijn geslacht, onder welke zich ook bevonden zijne neven, de zonen van den maarschalk *Jerome*. De Prins heeft hen allen omhelsd en zich gedurende eenigen tijd met hen onderhouden. Nog heeft de Prins op de Tuilerien eene bezending ontvangen van de Dames de la Halle, die met aandrang begeerd hadden hem een blijk van hulde en toegenegenheid te geven. Een der leden van de vrouwelijke deputatie heeft den Prins in dichtmaat verwelkomd. De Prins heeft zich zeer gevoelig betoond voor dit eereblijk en de spreekster omhelsd. Al de leden der bezending hebben eene keizerlijke kus verlangd en bekomen, waarna zij, onder den kreet van: „leve de Keizer!" de Tuilerien hebben verlaten, onder het geleide van den commissaris van politie, die haar aan den Prins had voorgesteld.

In den voor-avond is de Prins zonder eenigen praal hoegenaamd naar het Elysée-National vertrokken. Den nacht heeft hij doorgebragt op het paleis van Saint-Cloud. Hieruit wil men opmaken, dat, zoolang de keizerlijke waardigheid niet aan hem is opgedragen, hij er niet aan denkt om het paleis der Tuilerien te betrekken.

Tot dusver is de Senaat niet opgeroepen geworden. Sommigen verzekeren, dat morgen de leden van dat hooge Staats-Ligchaam bijeen zullen komen, om te beraadslagen over het besluit, betreffende de invoering van den keizerlijken regeringsvorm; doch tot dusver is te dien aanzien niets met eenige zekerheid bekend. In den *Moniteur* wordt het antwoord medegedeeld, 't welk de Prins aan den prefect *Berger* heeft gegeven. Daaruit schijnt te blijken, dat de Prins wel gevolg wil geven aan den wensch der bevolking, doch niet dan nadat de uitdrukking van dien wensch op eene regelmatige wijze te zijner kennis zal zijn gebragt.

PARIJS, 18 October.

Het blijkt, dat het algemeene gerucht, betreffende het voornemen van Prins *Lodewijk Napoleon*, om *Abd-el-Kader* in vrijheid te stellen, gegrond is geweest. De Prins heeft, tijdens zijn kortstondig verblijf te Amboise, den Emir werkelijk uit zijne gevangenis ontslagen.

De Emir zal, zoodra de noodige maatregelen voor zijn vervoer zullen zijn genomen, naar Brussa, in Azie, worden overgebragt. Prins *Lodewijk Napoleon* schijnt in den op den Koran afgelegden eed een genoegzamen waarborg te hebben gevonden voor de veiligheid der algerijnsche kolonie. Hij heeft verlangd, dat de Emir op dat boek geheele onderwerping zou zweren. De Emir heeft dat gedaan, onder aanwijzing van de bepalingen, welke voorschrijven, dat men verpligt is, om zich te houden aan den eed, zelfs ten aanzien van de ongeloovigen.

's GRAVENHAGE, 18 October.

Bij besluit van 16 October, heeft Z. M. tot bode bij het depart. van Binnenl. Zaken benoemd *F. J. Lunenburg*, thans adsistent-bode.

— Bij besluit van 17 October, heeft Z. M. aan *J. Albarda*, op zijn verzoek, tegen 1° Januarij 1853, eervol ontslag verleend als burgemeester van Ferwerderadeel.

'S GRAVENHAGE, 19 October.

De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *Bachiene*, *v. Goltstein*, *Metman*, *Dirks* en *Heemskerk*, voor het *derde* hoofdstuk (Buitenlandsche Zaken) der Staatsbegrooting voor 1853, heeft den 13den dezer het voorloopig verslag opgemaakt, betreffende den uitslag van het onderzoek van hetzelve in de Afdeelingen der Tweede-Kamer.

Daaruit blijkt, dat men hoopt in het volgend jaar van de Regering te zullen ontvangen de vereischte opgaven, nopens de beweging onzer scheepvaart tusschen vreemde havens, ten einde te kunnen beoordeelen, in hoeverre die scheepvaart, sedert de aanneming der scheepvaarts-wetten, voor de indirecte vaart is toegenomen.

De Regering heeft zich verpligt geacht, om het herstel van het *tafelgeld*, als kosten van representatie van het Hoofd van het departement van Buitenlandsche Zaken, op nieuw op de begrooting te brengen. Vele leden hebben verklaard, hunne goedkeuring daaraan te zullen verleenen. Zij hebben gemeend, dat een minister, met de buitenlandsche aangelegenheden belast, ambtshalve tot dergelijke uitgaven verpligt is, en dat het gemis eener toelage, daarvoor bestemd, den Koning allezins in de keuze van een dergelijken bewindsman zoude beperken. De meeste leden, die in 't verleden jaar van eene tegenovergestelde meening zijn geweest, hebben op nieuw te kennen gegeven, dergelijke kosten van representatie voor dit Land onnoodig te achten, en vermits dit punt nu eenmaal is vastgesteld, daarbij te zullen volharden.

Eenige leden hebben bij hun vroeger te kennen gegeven gevoelen, dat de kosten onzer buitenlandsche zendingen, in evenredigheid van den rang, dien wij onder de mogendheden bekleeden, te hoog moeten worden geacht, volhard, en doen opmerken, dat de voorgedragene begrooting, in stede van vermindering, in dat opzigt, sporen van verhooging oplevert. — Andere leden hebben echter geenszins daarmede ingestemd, en gemeend, dat Nederland, hoewel gering van grondgebied in Europa, door zijnen rijkdom, uitgebreiden handel, en voor nog zoo veel ontwikkeling vatbare kolonien in Oost- en West-Indien, als eene mogendheid van den tweeden rang moet worden aangemerkt; — dat, indien men de nederlandsche belangen buitenslands naar eisch wil behartigd zien, men dezelve moet toevertrouwen aan de zulken, die, bij vereischte kennis, den rang en de middelen bezitten, om hunnen invloed bij de Hoven, bij welke zij geplaatst zijn, behoorlijk te doen gelden, en zich met de staatslieden, met welke zij in aanraking komen, op eene gelijke lijn te stellen. Het is aan deze leden voorgekomen, dat, na de aanzienlijke be-

snoeijingen van den laatsten tijd, de rij der bezuinigingen, zoo ergens, dan voor dit onderwerp gesloten is, en dat men, door karigheid, het doel geheel zoude missen, en derhalve eene nuttelooze uitgave doen.

In het verslag is onder anderen opgenomen, dat men, bij de te verwachten uitbreiding onzer indirecte scheepvaart, eenen bezoldigden Consul-generaal in Nieuw-York verlangt.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van heden is ingekomen een ontwerp van wet, strekkende, om zooveel noodig uitvoering te geven aan art. 187 der Grondwet (betreffende de inkwartiering en het onderhoud van het krijgsvolk, enz.); — en koninklijke besluiten, betreffende het ontslag van den heer *v. Sonsbeeck* als minister van Buitenlandsche Zaken; de benoeming van den heer *v. Zuijlen van Nyeveld* als zoodanig en de opdragt van de zaken der R. K. Eerdienst aan den heer *Strens*; — een brief van den heer *v. Zuijlen*, kennisgeving inhoudende, dat hij, als een bezoldigd ambt hebbende aanvaard, ophoudt lid te zijn der Kamer, met dankbetuiging voor de menigvuldige blijken van achting en vriendschap in die betrekking genoten; — eene nota van den minister van Kolonien, antwoord inhoudende nopens het verslag van den staat der W. I. bezittingen over het jaar 1849.

Deze laatste nota is in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *Westerhoff*, *de Fremery*, *Heemskerk*, *v. Hall* en *Blussé*.

Onder de ingekomen adressen, welke in handen zijn gesteld van de commissie was een van de Ged. Staten van Gelderland, bedenkingen inhoudende op de voorgestelde indeeling der provincie in kiesdistricten, en een adres van *Verbeek* en *L. van Vliet*, zich beklagende over de weigering van den minister van Kolonien, om te voldoen aan een door hen ingediend verzoek.

Ten gevolge van het aftreden van de heeren *v. Dam* en *v. Zuylen* zijn door den voorzitter benoemd tot leden der commissie voor het verslag van den staat der O. I. bezittingen van 1849 de heer *Huguenin*; voor het verslag van de Rekenkamer de heer *de Man*; voor het antwoord, wegens het behoud van Nijmegen als vesting de heer *v. Ameróngen*; voor de overeenkomst, betreffende den pruissischen spoorweg de heer *v. d. Veen*.

Door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs voor de voordragt op het muntwezen in de W.-Indien de heeren *Bachiene Engelen*, *van Hall*, *Wintgens* en *Baud*;

Voor de admodiatie der belastingen in Limburg de heeren *v. d. Heijde*, *Hengst*, *Meeussen*, *v. Wintershoven* en *Anemaet*;

Voor de registers der oude hypotheken, de heeren *Bachiene*, *Schooneveld*, *v. Voorst*, *de Raadt* en *Anemaet*;

Voor de kosten der inning der belastingen de heeren *Reinders*, *v. Doorn*, *Gevers Deijnoot*, *v. Walcheren* en *Mackay*:

Voor de pensioenen voor de mindere amhtenaren bij Zeeen Landmagt de heeren *Dommer*, *v. Doorn*, *v. Voorst*, *v. Wintershoven* en *v. Ameróngen*;

Voor de provinciale belasting in Zeeland de heeren *Bachiene*, *Schooneveld*, *Slicker*, *Dirks* en *Mackay*;

Voor de hulp aan behoeftige gemeenten de heeren *Reinders*, *Hengst*, *Meeussen*, *Wintgens* en *v. Nispen*;

Voor het huwelijk van Z. K. H. Prins *Hendrik* de heeren *Beens*, *Schooneveld*, *Gevers*, *de Raadt* en *Boreel*;

Voor de verstrekkingen de heeren *v. Hoëvell*, *v. Doorn*, *Slicher*, *Dirks* en *Hugenholtz*.

De voordragt der begrooting van de Landsdrukkerij voor 1853 is, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen (48) aangenomen.

Op het rapport van de commissie voor de verzoekschriften is besloten, om het adres van Gep. Staten van Gelderland, wegens de indeeling dier provincie in kiesdistricten, ter griffie nedertelegen.

De heer *v. Lijnden* heeft voorgesteld, om de beraadslaging over de wet op de indeeling der provincien eenige dagen te verschuiven, ten einde tijd te hebben, om de door de Ged. Staten van Gelderland geopperde bedenkingen te onderzoeken. Dat voorstel is door onderscheiden leden, als de heeren *v. Hoevell*, *v. Goltstein* en *v. Hall* en ook door den minister van Binnenlandsche Zaken bestreden, en door den laatsten inzonderheid, op grond, dat het onderwerp spoed vereischt om behoorlijk te kunnen worden afgedaan. Het voorstel van den heer *van Lijnden* is daarop met 32 tegen 16 stemmen afgewezen.

Vervolgens is de beraadslaging geopend over de voordragt ter indeeling der provincien. De heer *v. Goltstein* heeft zich verklaard ten voordeele van de kleine districten, en tegen de wet, ter zake daarin geene gelijkmatigheid wordt gevonden, en ook groote districten worden voorgedragen. De genoemde spreker heeft verder gewenscht, dat er ruimere gelegenheid mogt bestaan tot het daarstellen van kleine kies-districten.

De heer *Mackay* heeft de bedenkingen van de Ged. Staten van Gelderland ondersteund.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft de voordragt verdedigd, en daarbij doen uitkomen, dat de Regering aan de provinciale Staten de meest mogelijke vrijheid heeft willen laten, ten aanzien van de indeelingen, welke zij het meest geschikt rekenden, om de algemeene belangen te zien behartigen, en dat daaraan moet worden toegeschreven, dat in het ontwerp, zoo wel groote als kleine districten worden voorgesteld.

Nadat de minister nog had verklaard, dat in de memorie van toelichting, ten aanzien van het gevoelen van Ged. Staten van Gelderland, zonder eenige kwade bedoeling, een misslag was ingeslopen, en had doen opmerken, dat dergelijke vergissing in den loop eener drukke administratie zoo ligtelijk kan plaats hebben, heeft de heer *Mackay*, bij wijze van amendement, voorgesteld, om Heerewaarden bij Zalt-Boemel te voegen, doch is dit amendement, met 31 tegen 19 stemmen, verworpen, en is vervolgens, na dat de onderscheidene artikelen waren goedgekeurd, de wet, met 45 tegen 5 stemmen, aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *v. Lynden*, *v. Goltstein*, *Groen*, *Baud* en *Mackay*.

Na daartoe verlof te hebben bekomen, heeft de heer *Metman* eenige inlichting gevraagd van den minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende het gebeurde op den Hollandschen Spoorweg, en heeft Z. E. deswegens te kennen gegeven:

„ Dat, zoo bij de concessie van dien weg geene genoegzame magt aan de Regering is verzekerd, om toezigt te houden op het onderhoud en de dienst van denzelven, alle wettelijke middelen te baat moeten worden genomen, om daarin te voorzien:

„ Dat eene commissie is benoemd, om den toestand van de wegen, zoowel als van de middelen van vervoer, voor den Hollandschen, even als van den Rijn-Spoorweg, te onderzoeken, ten einde de oorzaken van de plaats gehad hebbende gebeurtenissen te doen kennen;

„ Dat Z. E. wel afzonderlijke berigten heeft ontvangen, ten aanzien van het voorgevallene, maar dat in dezelve van geene oorzaken wordt gewaagd; — dat misschien het te wachten verslag daaromtrent meer licht zal verbreiden; — dat hetzelve openbaar zal worden gemaakt, en daaruit des noodig aanleiding zal worden genomen, om in de zaak te voorzien, 't welk het belang der zaak zal vereischen."

De heer *Metman* heeft zich met dit antwoord voldaan verklaard, en de Vergadering is daarop gescheiden.

— Z. M. de Koning heeft benoemd tot heemraden van den Zuid-Hollandschen polder, onder Dussen, *A. B. van de Koppel* en *H. van Kooten*; tot secretaris van diverse polders onder Heukelom *J. J. Noman*; tot hoog-heemraden van Schieland *F. van Vollenhoven*; tot heemraad van den Eendragtpolder, *J. van der Burgh*; tot heemraden van den ring van Putten voor 1852—1853 *H. de Vos*, *D. Vermaat*, *P. de Raat*, *J. Saarloos* en *D. Oosthoek*; tot heemraden in het collegie over de Eem *H. G. van den Bergh*, *M. Brouwer* en mr. *A. G. Wijers*.

Uit de statistiek van den handel en de scheepvaart van Nederland over het jaar 1851, uigegeven door het departement van Financien, blijkt o. a. het volgende:

In vergelijking met dien van het jaar 1850, heeft de algemeene invoer in 1851 een meerder bedrag van $19^1/_2$ millioen guldens opgeleverd; de invoer tot verbruik 15 mill, meer; de algemeene uitvoer ruim $12^1/_2$ mill. meer; de uitvoer uit het vrije verkeer 6 mill. meer; de doorvoer 6 mill. meer. De meerdere invoer bestond voornamelijk uit koloniale producten, te weten: koffij 7 mill., rijst ruim 6 mill., ruwe suiker 8 mill. ponden. Bovendien is in 1851 voor eene waarde van omstreeks 12 mill. guldens aan goud en zilver in staven, baren en gemunt, meer dan in 1850 ingevoerd.

Het hoogere bedrag van den algemeenen uitvoer is het gevolg van een meerderen uitvoer van 8000 last rogge, 2 mill. pond. ongesponnen katoen, 9 mill. ponden koffij, 5 mill. ponden rijst en 5 mill. pond. ruwe suiker. — Uit het vrije verkeer is meer uitgevoerd: aan boter 700,000 pond.; ongesponnen katoen 3 mill. p.; koffij 10 mill., en rijst ruim 3 mill. ponden. De uitvoer van kaas en van gerafineerde suiker is nagenoeg op de vorige hoogte gebleven. De uitvoer van vee levert eene vermeerdering op van 8807 ossen, stieren, koeijen en vaarzen; 5512 hokkelingen en kalveren; 3916 varkens; ruim 20,000 schapen, ruim 6000 lammeren.

De doorvoer-handel leverde in 1851 eene vermeerdering op o. a. van 8000 lasten rogge, bijna $1^1/_2$ mill. ponden rijst, 5 mill. p. ruwe suiker, enz.

Wat de scheepvaart betreft, levert deze statistiek o. a. de volgende uitkomsten op:

In 1851 was het getal der ingeklaarde geladene zeeschepen 103, metende 60,311 tonnen, meer dan in 1850, en ofschoon er 104 schepen in ballast minder inklaarden, overtrof niettemin de tonnen-inhoud der in ballast ingeklaarde schepen die van 1850 met 4158 tonnen. — Het getal der uitgeklaarde geladene zeeschepen was 403 minder, metende 18,002 tonnen; dat der uitgeklaarde schepen in ballast 549, metende 97,906 t., meer dan in 1850.

Wat het handels-verkeer met andere landen aangaat, blijkt, dat de algemeene invoer uit Belgie, Brazilie, Cuba, Frankrijk, Groot-Brittannie, de Canarische-eilanden, de kust van Guinea, Noorwegen, de americaansche Staten, Turkije en de Levant, Denemarken, Java, Mecklenburg en Rusland meer heeft bedragen dan in 1850. Daarentegen is minder ingevoerd uit China, Hanover, Oldenburg, de Ver.-Staten van N.-America, Oostenrijk, Sardinie, Spanje en Suriname.

De algemeene uitvoer is meer geweest naar: Belgie, Bremen, California, China, Cuba, Java, kust van Guinea, Ver.-Staten van N. America, Noorwegen, Oostenrijk, Spanje, Americaansche Staten, het Tolverbond, Turkije, de Levant, Hamburg, Hanover, Oldenburg, Canarische-eilanden. Daarentegen is minder uitgevoerd naar: Denemarken, Kerkelijken-Staat, Portugal, Rusland, Sardinie, Suriname, Toscane, Groot-Brittannie en Napels.

— Uit de Ommerschans wordt gemeld, dat, in den avond van den 14den dezer, een honderdtal kolonisten van daar afgezonden zijn, om hulp te verleenen bij eenen hevigen brand in de naburige gemeente Nieuwleuzen; dat die manschappen zich daarbij met orde en ijver gedragen hebben, en dat geen hunner eene poging heeft aangewend om te ontvlugten, 't geen anders, onder begunstiging van den donkeren nacht, gemakkelijk zou hebben kunnen gebeuren.

— Door de Ned. Handel-Maatschappij zijn bevracht geworden 6 schepen, namelijk: voor Amsterdam de schepen *Stad Utrecht*, *Sagitta* en *Almelo*, en voor Rotterdan de schepen *Formosa*, *Schoonderloo* en *van der Palm*.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

19 *October* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63 13/16	15/16	63 13/16
„ „	3	„	76 11/16	—	—
„ „	4	„	95 9/16	11/16	95 9/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	95	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	95⅛	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			83	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	102	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	101¾	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	76⅛	¼	76⅛
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	106¾	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	91½	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	91 1/16	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	71¼	⅜	71¼
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	f		162	½	—
Obligatiën	4	pct.	85⅝	11/16	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	25 13/16	⅞	25 13/16
„	3	„	50½	11/16	—
„ Binnenl. . .	3	„	46 5/16	½	46⅜
Amortisable			6 9/16	⅝	—
Bew. Coupon			3 7/16	½	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	68¾	—	—
„ Metalliek . .	5	„	78 3/16	5/16	—
„ „ N. . .	5	„	90⅝	¾	—
„ „ . .	2½	„	40 11/16	—	—
BELGIE, ...	2	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52 3/16	¼	52 3/16
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	100¼	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	41 15/16	42⅛	42
„	4	„	38 9/16	11/16	38 9/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3½	„	40¼	41¾	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	21 1/16	⅛	onbep.
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3	„	—	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 3/16	¼	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¾. Aandeelen Haarl.-meer 5 pc. 102¾. Rusland cert. adm. te Londen 5 pc. 108½; dito 4½ pc. 102½. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90½. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 99. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 104. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4½ à 5⅛. Columbia Equador 4 1/16 à ⅛. Grenada obl. uitgest. 11 7/16 à ½. Mexico obl. nieuwe 3 pc. 25 7/16. De 2½ pc. Met. 1851 40¼ à 5/16. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. foudsen waren heden iets flaauwer. De belgische waren onveranderd; de fransche tot lagere prijzen te verkrijgen; de spaansche vast; de portugesche en russische prijshoudend; de oostenrijksbhe nagenoeg op de vorige hoogte, en de Mexicanen gezocht.

FRANKFORT, 17 October. (Eff. Soc.) De 5 pc. metall. 81⅜. Spanje 3 pc. 46¼; 1 pc. 25½.

LONDEN, 18 October. De 3 pc. gecons. reso. 100⅜. Mexico 24⅞. Spauje 3 pc. 51; 1 pc. 25½. Sardinie 97¼. Turkije 6 pr.

PARIJS, 18 October. De 3 pc. renten 82 fr. 35; 4½ pc. 106 fr. 90. Spanje 3 pc. binnenl. 46¼.

ANTWERPEN, 18 October. Belgie 2½ pc. 55⅝. Spanje 1 pc. 25½.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 18 October. *Tarwe*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. weinig aangevoerd en tot ruim vorige prijzen verkocht; goede en puike jar. *f* 9,60 à *f* 10,10; mindere *f* 9 à *f* 9,50; n. dito, de beste partijtjes *f* 8,50 à *f* 9,50, de geringe en afwijkende *f* 6 à *f* 8,25; o. Zeeuws., die weinig voorkomt, *f* 8,50 à *f* 9 waard; Pools. bij gerijf: 156 p. witb. *f* 325; roode soorten als voren: 161, 164, 165 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 308, *f* 315, *f* 320; 163, 165 p. n. dito *f* 314, *f* 315, *f* 320; 160, 162 p. dito Bovenl. *f* 296, *f* 300; 160, 161 p. dito dito Ris *f* 300, *f* 306; 160, 161, 163 p. jar. Kleefs. *f* 290, *f* 302, *f* 308; 157 p. dito *f* 275; 158 p. o. dito *f* 288; 156 p. dito Rijn *f* 270. *Rogge*: Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren *f* 6,30 à *f* 7,30; voorts 146 p. Deens. *f* 196; 149 p. Pruiss. *f* 205; 145 p. Frans. *f* 194; 146 p. Arch. *f* 193; 142, 143 p. dito *f* 185, *f* 186, *f* 188, en te Schiedam: 142 p. Cours. *f* 200; 141 p. Arch. *f* 183. *Gerst* 10 cents hooger: Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 5,10 à *f* 5,60; dito zomer *f* 5 à *f* 5,30; voorts 136 p. jar. Frans. te Schiedam *f* 185. *Haver* 10 à 20 cents hooger: Zeeuws. en Inl. korte *f* 3 à *f* 3,50; dito lange *f* 2,20 à *f* 3. *Boekweit*, op 140 p.: n. Noord-Brab. *f* 198, *f* 200, *f* 205, *f* 207; dito Rijn *f* 198, *f* 200; dito Vlaams. *f* 200; jar. Oostvr. veen *f* 180; Rijn *f* 190, *f* 195; Fransche *f* 165, *f* 168, *f* 170, *f* 175. *Erwten*, Zeeuws. groene *f* 8,25 à *f* 9,25; groote dito *f* 9 à *f* 10,25; dito witte *f* 7,50 à *f* 8,50; Geld. graauwe *f* 10,50 à *f* 14. *Boonen*: Zeeuws. en Walch. witte *f* 9 à *f* 11,50; dito bruine *f* 9 à *f* 12,50; dito paardenboonen, 10 cents hooger, *f* 5,60 à *f* 5,80. *Koolzaad*: Zeewsch gestort £ 52; dito in zakken £ 51 à £ 51½; Overm. en Vlaams. £ 52; Noord-Brab. £ 51½; zomer van £ 40 tot £ 46.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 October. Den 18den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Lord John Russell* en *Magnet*, beiden van Londen; *Harmonie*, Mulder, Newcastle; *Lucas Wihcher*, Pik, Archangel; *Soeblomsten*, Petersen, *Grev. Sparre*, Mörck, beiden van Fredrikstad; *Kong Sverre*, Pröer, Arendahl. Niets uitgezeild. Wind n. w. - n.

Den 18den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Hambourg*, Havre; *Earl of Auckland* en *Batavier*, beiden van Londen; en uitgezeild: *St. George del Mina*, van der Eb, St. George del Mina.

Den 22sten Aug. te Batavia binnengekomen: *Java Koerier*, Rienitz, Amsterdam; 23 Aug. *Doctrina & Amicitia*, Wijnands, San Francisco.

Den 28sten Julij te Kema (Menado) binnengekomen: *Ternate*, Cars Tz., San Francisco.

Den 17den Junij te Adelaide Z. A. binnengekomen: *Juno*, van Rijn van Alkemade, Swansea.

Den 29sten Aug. te Singapore binnengekomen: *Peking*, Leonhardt, Newport.

Den 29sten Aug. te Calcutta binnengekomen: *Louis*, Hövig, Rott.

Den 5den Sept. te Rio de Janeiro binnengeloopen: *Claudius Civilis*, Pedersen, Cardiff naar Brindici, met schade; en uitgezeild: 15 Aug. *Vrouw Maria*, Hoogendijk, Hamburg; 7 Sept. *Sumatra*, Keeman, Amst. naar Batavia, de laatste na gerepareerd te hebben.

Den 1sten dezer van St. Ubes uitgezeild: *Zwijger*, Mugge, Calcutta.

Den 28sten Sept. te Lissabon binnengekomen: *Klasina Elisabeth*, Mulder, Amsterdam.

Den 14 dezer te Rouaan binnengekomen: *Geerdina*, Doewes, Rott.

Den 15 dezer van Liverpool uitgezeild: *Oost-Indien*, Mos, Ceylon.

RIO DE JANEIRO, 13 September. Het schip *Vrienden*, kapt. Tydeman, van Londen naar Batavia, is 2 dezer alhier lek binnengeloopen; maakt 17 duimen water in het uur en moet lossen om nagezien te worden.

*** Een *protestantsch* huisvader, in *Noord-Braband*, die hevig en aanhoudend door het *ultramontanisme* in zijne betrekking is tegengewerkt, is daardoor aan eene langdurige ziels- en ligchaamsziekte overleden. Christelijke landgenooten! wilt gij het leed van een talrijk en deerniswaardig huisgezin, hetwelk dien ten gevolge in onvermijdelijke schulden geraakt, maar oppassend en arbeidzaam is, verzoeken, de wel-eerw. zeer gel. heeren *P. Jas*, theol. doctor, *W. Stroes Jansen*, *M. J.* [illegible], predikanten te 's Gravenhage, Delft, 's Bosch en Oisterwijk, en *G. J. Molengraaff*, rustend predikant van Tilburg, wonende te Nijmegen, zijn bereid om inlichtingen te geven, gelden te ontvangen, en daarvan dankbare melding te maken door deze Courant.

*** VERGADERING van den Gemeente-Raad van Haarlem, op Donderdag den 21sten October 1852, des namiddags ten 1 uur.

*** Getrouwd:

HOORN, 15 October 1852.

JOHANNIS RUTTENBERG
en
THEODORA MARIA WOGNUM.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *J. C. M. HULTMAN*, *HOOGEVEEN*.

BATAVIA, 15 Julij 1852.

*** BATAVIA, 15 Augustus 1852. Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *A. C. DE JONGH — GEHNE*.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *M. J. E. WIJNMALEN*, geliefde Echtgenoot van
WILLEM JACQUES VAN DEN BROEK.
SOURABAYA, 18 Augustus 1852.
Algemeene tevens bijzondere kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *J. H. M. HOOREMAN*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 14 October 1852. T. GROENEVELD, 1e Luit. 8e Regt. Infanterie.

*** DRIEBERGEN, 15 October 1852. Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *F. W. CROMMELIN*, Echtgenoote van R. CROMMELIN.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *G. S. SIBBERT COSTER — BOLK*.
ALKMAAR, 15 October 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *E. F. M. DE GEUS*, hartelijk geliefde Echtgenoot van L. H. W. KOSTER HENKE, Pred.
GENT, den 16den October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van eenen ZOON *B. HENDRIKSEN*, Echtgenoot van F. VOS.
BREUKELEN, 16 October 1852.

*** Op den 20sten Julij 1852, overleed aan de Badplaats PLANTONGAN, (Eiland *Java*), tot diepe droefheid zijner Betrekkingen, de Wel-Edel-Gestrenge Heer J. UITENHAGE DE MIST, 2de Luitenant bij het Regement O. I. Kavallerie, in den ouderdom van 35 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 8sten Augustus 1852 overleed te BATAVIA, in den ouderdom van ongeveer 59 jaren, de Wel-Edel-Geboren Heer Mr. WILLEM BIJSTERBOS, Advocaat en Procureur bij het Hoog-Geregtshof aldaar.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 8sten October 1852, is te NEUFCHATEL, in *Zwitserland*, in den ouderdom van 82 jaren overleden, CHARLOTTE DROZ, Weduwe *François Petitpierre*, Behuwd-Moeder van *Louise le Chevalier*, Weduwe *E. H. Petitpierre.*

*** Heden overleed in den ouderdom van zeven en dertig jaren, tot diepe droefheid van mij en hare Betrekkingen, na eene voorspoedige bevalling van een' welgeschapen *Zoon*, mijne geliefde Echtgenoote EVERDINA BOELKEN, mij uit eene genoegelijke Echtverbindtenis van zeventien jaren, zeven Kinderen nalatende.

BEILEN, K. DUMON.
den 12den October 1852.

*** Heden overleed, na eene gelukkige Echtvereeniging van 9 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JOHAN GEYL, in den ouderdom van 38 jaren, mij nalatende twee Kindertjes, te jong om hun verlies te beseffen.

VLAARDINGEN, A. F. VAN DER MYLE.
15 October 1852. Wed. *J. Geyl.*

*** Na eene kortstondige, maar hevige ziekte, overleed op heden, tot droefheid van zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, onze waarde Vader en Behuwd-Vader AREND DIRKS HAGEDOORN, in den ouderdom van ruim 71 jaren. H. HAGEDOORN.

NIEUWER-AMSTEL *Uit aller naam.*
15 October 1852.

*** Wij hebben het treurig berigt ontvangen, dat onze waarde Broeder en Behuwd-Broeder J. G. VAN IMBYZE VAN BATENBURG, eerste Luitenant bij het 7de Bataillon van het Nederlandsche Leger in Oost-Indien, na den 3den Julij l. l. te Palembang in een hevig gevecht door vier Kogels te zijn getroffen, den 17den daaraanvolgende, in den ouderdom van bijna 26 jaren, aan zijne wonden is overleden. G. M. DE JONGH.

'sGRAVENHAGE, S. J. C. C. DE JONGH,
16 October 1852. Geb. VAN IMBYZE VAN
Eenige kennisgeving. BATENBURG.

*** In den avond van den 17den October 1852 is te DORDRECHT, na eene korte en pijnlijke ongesteldheid, in 67 jarigen ouderdom overleden Vrouwe ANNA MARIA MAAS, Wed. wijlen den Heer *Paulus Soek.*

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 75 jaren, mijn teedergeliefde Echtgenoot JOHANNES KOENE Cz., voorzien van de laatste H. H. Troostmiddelen der Kerk. Wed. A. KOENE,

GEERTRUIDENBERG, geb. DE BAKKER.
den 18den October 1852.

Strekkende deze tot eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde oudste Dochter, AMELIA CAROLINA, in den ouderdom van ruim 17 jaren. A. J. VAN BEECK CALKOEN.
A. H. VAN BEECK CALKOEN,
geb. HORA SICCAMA.

UTRECHT, 18 October 1852.

*** In den avond van den 12den dezer, overleed plotseling, aan de gevolgen eener Zenuw-zinking ziekte, onze geliefde oudste Dochter, FRANÇOISE PETRONELLA, in den jeugdigen ouderdom van bijna 21 jaren.

AMSTERDAM, H. VAN GOUDOEVER.
den 18den October C. P. J. VAN GOUDOEVER,
1 8 5 2. HENNEQUIN.

Eenige kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van onzen waarden Vader, den Heer *C. C. Fischer*, betuigen wij bij deze onzen opregten dank.

EDE, J. C. FISCHER.
19 October 1852. M. E. SIMONS, — FISCHER.

*** DE MINISTER VAN FINANCIEN brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, op Maandag de 25sten October 1852, des middags ten twaalf ure, in het Gebouw van het Ministerie van Financien, in de Spinhuissteeg te *Amsterdam*, ten overstaan van den Staatsraad Jonkheer Mr. J. VAN IDDEKINGE, Agent van het Ministerie van Financien te *Amsterdam*, en den Referendaris I. J. VAN LEEUWEN, in het openbaar zullen worden Uitgeloot, om met 1 November daaraanvolgende te worden afgelost, TWAALF AANDEELEN, ieder groot *f* 500 in de Geldleening van *f* 160.500 tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van een Kiezelweg tusschen *Zutphen* en *Goor*; zullende de uitgetrokken nommers bij nadere aankondiging worden bekend gemaakt.

's Gravenhage, De Minister voornoemd,
den 18den October 1852. VAN BOSSE.

*** In den jare 1800 twee en vijftig, den dertienden October, ten verzoeke van WEMELTJE RICHTS KLIPHUIS, zonder beroep, wonende te *Sappemeer*, Weduwe FOCKE JELLES DE ROOSZ, als Moeder en wettige Voogdes over RICHT—, ANNA PETRONELLA— en ABRAHAM REITS, hare drie minderjarige Kinderen, door genoemden haren Eheman in echte verwekt, en van PIETER KLIPHUIS, zonder beroep, wonende te *Sappemeer*, als Voogd over BINA en JELLE, minderjarige Kinderen van gemelden FOCKE JELLES DE ROOSZ, bij wijlen zijne eerste Ehevrouw DIEVERTJE JACOBS SMIT in echte verwekt, en uit kracht van het bevel, door de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, bij haar Vonnis van den 17den September 1800 twee en vijftig gegeven, welk Vonnis behoorlijk op de expeditie is geregistreerd, kiezende de Requiranten ten dezen domicilie ten Kantore van **Mr. H. van GIFFEN**, Procureur, wonende te *Groningen*, die in dezen voor hen als Procureur zal occuperen, heb ik **JOHANNES BARLINCKHOFF**, Deurwaarder bij de Arrondissement-Regtbank te *Groningen*, aldaar wonende,

GEDAGVAARD:

Alle, zoo bekende als onbekende of afwezige belanghebbenden bij de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen ***FOCKE JELLES DE ROOSZ***, in leven Koopman, woonachtig te *Sappemeer*, en op den 18den Maart 1851 te *Zuidbroek* overleden, om op VRIJDAG den 21sten Januarij 1800 drie en vijftig, des morgens om half tien uur, te verschijnen voor de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde te antwoorden en met de Eischers voort te Procederen op de vordering, welke zij bij dezen instellen, strekkende daartoe, dat:

Aangezien de Eischers verlangen, om van het Beheer en de Administratie, door hen in voormelde Nalatenschap gehad, gehouden en gevoerd, in den vorm bij de Wet voorgeschreven, aan de Gedaagden te doen **REKENING** en **VERANTWOORDING**, welke Rekening, met de Bescheiden, ter inzage van de belanghebbenden ter Griffie van opgemelde Regtbank is neêrgelegd:

Aangezien bij opgemeld Vonnis van den zeventienden September 1800 twee en vijftig, tegen de niet gecompareerde Gedaagden is verleend Verstek en de zaak ten opzigte der Gedaagden, die verschenen zijn, is aangehouden tot den dag, waarop dezelve op nieuw moet dienen, om alsdan tusschen deze te worden voort geprocedeerd en tegen alle anderen een tweede Verstek te erlangen;

Dat bij Vonnis van opgemelde Regtbank zal worden benoemd eenen REGTER-COMMISSARIS, ten wiens overstaan die Rekening door de Eischers zal kunnen worden gedaan en verder tot het opnemen, debatteren en sluiten dier Rekening op de gewone wijze en met inachtneming van de voorschriften der Wet zal worden geprocedeerd, ten einde te geraken tot eene bepaling van het Saldo derzelver Rekening, om vervolgens door hen te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden, als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn, alles met bevel, dat de Kosten, te dezer zake reeds gemaakt en verder te maken, door de Eischers bij voorrang zullen worden gekort op het batig overschot van denzelven Boedel en met veroordeeling van zoodanige Gedaagden, welke de vordering zullen tegenspreken, in de Kosten van het Regtsgeding.

Afschrift van dit Exploit, alsmede van voormeld Bevel, heb ik aangeplakt aan de vergaderplaats der Regtbank voornoemd, terwijl gelijke afschriften van deze openbare Dagvaarding tweemaal zullen worden geplaatst in de *Haarlemmer* en *Provinciale Groninger Couranten*, als daartoe bij beschikking van den zevenden April jl. is voorgeschreven, zijnde de Kosten, behalve de Afschriften en de plaatsing in de Dagbladen, 4—545.

Exploit . . .	*f* 0,75.	(*get.*) **J. BARLICKHOFF**,
Schrijfl. . . .	„ 1,00.	Deurwaarder.
Repert. . . .	„ 0,10.	
Zegels	„ 0,69.	
Registratie .	„ 1,105.	
Aanplakk. . .	„ 0,30.	
2 Courant. .	„ 0,60.	
	f 4,545.	

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen JAN HENDRIKS TER WAL, laatstelijk zonder Beroep, gewoond hebbende te Meppel en aldaar overleden, gelieven daarvan vóór of op den 1sten November aanstaande opgave of betaling te doen, te Meppel bij den Executeur-Testamentair K. WILDEBOER.

Meppel, den 15den October 1852.

*** **GYMNASTIE-SCHOOL te HAARLEM.**

DE LESSEN in deze School zullen aanvangen op den 15den November e. k., zij die wenschen mogten daarvan gebruik te maken, worden verzocht *vóór den 1sten dier maand* zich aantemelden bij een van de Ondergeteekenden.

J. SMITS JR.
C. W. VAN VALKENBURG.
WILLEKES MACDONALD.

*** H. J. VAN BRAAMBEEK, Openbaar Onderwijzer te Oostburg vraagt terstond, 2 ONDERMEESTERS. Vooreerst eenen van den 2den Rang, als 1ste Ondermeester voor de Hollandsche School, de andere moet in staat zijn bijzonder onderwijs te geven in de Fransche Taal enz. Het Salaris is ruim, geëvenredigd naar bekwaamheid. Adres met *franco* Brieven, aan bovengemelden Onderwijzer.

*** Men vraagt, voor de tweede klassse eener openbare Dorpsschool in de Provincie Z.-Holland: Eenen ONDERMEESTER, van de Protestantsche Godsdienst, hebbende den 2den of 3den Rang. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters E. Z., bij de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, aan de Zoetebrug, te Rotterdam.

*** Aan eene Dorpsschool in Z. H., wordt gevraagd: IEMAND van den 3den Rang, P. G., niet beneden de 20 jaren, onberispelijk van gedrag en met een goed voorkomen. Behalve Kost, Inwoning enz., en goed Salaris, heeft men eene uitgebreide gelegenheid tot zelfoefening, ook in Talen, Wiskunde, enz. Brieven *franco*, Letter H., bij den Boekhandelaar H. V. VAN GOGH, te Rotterdam

---

*** In een *Boek- en Papierwinkel*, wordt gevraagd: Een fatsoenlijk ongehuwd BEDIENDE, van de Prot. Godsdienst en *drankvrij*, en tevens bekwaam in het *Kantoor-Boekbinden*. Zij, die eenige administratieve kennis bezitten, komen vooral in aanmerking. Adres *franco*, onder Letters X. Z., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

*** In eenen voornamen Winkel van Laken en Manufacturen verlangt men ten spoedigste: Eenen BEDIENDE, van de P. G., volkomen met het Vak bekend, eene goede en vlugge hand schrijvende en van goede getuigschriften voorzien. Inclinerenden gelieven zich *franco* te adresseren, onder Ls. W. P., bij den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer.

*** Een geschikt *Persoon*, van de H. G., middelbare jaren, zag zich gaarne geplaatst bij een Ontvanger als SUB-ONTVANGER, ter waarneming van een of twee Dorpen, of in een andere betrekking tegen *f* 2,— per week. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters G. S., bij den Boek- en Papierhandelaar A. VAN DEN SIGTENHORST A.Jzn., te Almelo.

*** Op een druk Plattelands Kantoor van Burgerlijke Administratie in Gelderland, vraagt men tegen behoorlijke tegemoetkoming, IEMAND, ter opleiding in dit vak. Ter informatie vervoege men zich met *franco* Brieven, Letter A., bij den Boekhandelaar G. W. VAN DER WIEL, te Arnhem.

*** Men vraagt in de volkrijke Gemeente Sliedrecht, Eenen bekwamen ORGANIST, op een jaarlijks tractement van twee honderd Guldens. Nadere informatiën zijn in *persoon* te bekomen bij den Heer H. VAN HEUKELUM, Organist te Rotterdam en het Kerkbestuur der Hervormde Gemeente te Sliedrecht. Namens het Kerkbestuur,

G. LOCK, Kerkmeester.

*** **REGISTRATIE.**

Heeren Ontvangers der Registratie in Gelderland of Noord-Braband, die genegen zijn een fatsoenlijk *Jongeling* van ruim 17 jaren opteleiden tot SURNUMERAIR DER REGISTRATIE, en tevens ten hunnen huize gelegenheid hebben dien Jongeling te verschaffen Kost, Inwoning en Huisselijk Verkeer, adresseren zich *franco*, onder Letter A., aan het Hulpkantoor der Posterijen te Winkel (Noord-Holland).

*** Op een groot Goed in Gelderland, wordt met 1° Februarij 1853 verlangd: Een ongehuwd TUINMAN, van de Prot. Godsdienst, ervaren in al hetgeen het vak betreft, van gedrag, eerlijkheid en bekwaamheid, voldoende getuigenissen kunnende bijbrengen. Brieven *franco*, onder Lett. C. S.. bij den Heer Boekhandelaar THIEME te Zutphen.

*** Een ongehuwd Persoon, 24 jaren oud, P. G., zag zich geplaatst als KOETSIER, tegen November of Mei e. k. Brieven *franco*, onder B., bij J. W. THIEME, te Zutphen.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke afkomst, 34 jaren oud, P. G., zag zich gaarne met 1° November e. k. of iets later geplaatst als Huishoudster, ook wel tot Adsistentie in eene Huishouding, of Jufvrouw van Gezelschap. Adres met *franco* Brieven, onder Lettr. P., aan den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

*** Eene JUFVROUW van deftige Familie, 46 jaren oud, P. G., zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als Huishoudster of Jufvrouw van Gezelschap. Adres *franco*, onder Letter R., bij de Boekhandelaars GEBROEDERS HENDRIKSEN, aan de Zoetebrug, te Rotterdam.

*** Men verlangt half of bij voorkeur primo November: Eene fatsoenlijk BURGER JUFVROUW, P. Godsdienst, tusschen de 30 à 35 jaren oud, gezond en opgeruimd gestel, ter waarneming eener *Winkel* van *Tabak*, *Koffij* en *Thee*, als ook om eenigzins mede behulpzaam te zijn in het Huishouden, van de beste getuigschriften voorzien, adressere men zich onder Letter K., met Brieven *franco* bij den Heer DE BRUIN, in de Lijnmarkt te Utrecht.

*** Men vraagt eene HUISHOUDSTER, van de P. G., bij een Weduwnaar van middelbaren leeftijd, uit den fatsoenlijken stand met drie Kinderen. Het eerst zullen in aanmerking komen die gewoon zijn met Kinderen om te gaan, en die meer op eene vriendelijke behandeling dan wel op groot Salaris letten. Opgave van condities en adres, met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekverkooper J. ANDRIESSEN JR., te 's Gravenhage.

*** *On demande dans un institut florissant un SECONDANT du 2ième Rang, capable d'enseigner les langues modernes et les mathématiques, et de préparer les jeunes gens aux académies. Les appointements sont assez considérables. S'Adresser franco sous les initiales J. S. chez les Libraires A. F. BLANCHE & COMP à Utrecht.*

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* WOERDEN, berigten bij deze, dat de gewone JAARMARKT zal invallen, van den 25sten October tot den 4den November eerstkomende, en dat de PAARDENMARKT op Maandag den 25sten, en de BEESTENMARKT op Woensdag den 27sten van eerstgenoemde maand zal gehouden worden. Veehandelaars en andere Kooplieden worden uitgenoodigd, deze Markt met hunne tegenwoordigheid te begunstigen.

Woerden, den 1sten October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. J. BREDIUS.
De Secretaris,
J. W. ROESSING VAN ITERSON.

*** **KENNISGEVING.**

Burgemeester en Wethouders der Gemeente OPMEER, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat de gewone NAJAARS-KOEMARKT in deze Gemeente zal gehouden worden op Woensdag den 27sten October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. VAN BAAR.

*** **VRIJE BEESTENMARKT TE NIEUWVEEN.**

Het Gemeente-Bestuur van NIEUWVEEN (bij Alphen), brengt bij deze ter kennisse van Landbouwers en Veehandelaren, dat de VRIJE NAJAARS-BEESTENMARKTEN aldaar, dit jaar zullen gehouden worden op Woensdagen den 3den, 10den en 17den November, zoo mede dat op de eerste dier Markten door de Afdeeling Nieuwkoopsche en Zevenhovensche Polders en Ringdorpen der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, zullen worden uitgereikt *twee Premiën*, waarvan de eene voor dengenen die het meeste Vee (Runderen ouder dan een jaar) koopt, en de andere aan hem die het meeste verkoopt.

Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
S. VAN DRIEL, Vr.

*** **J. F. KNIPPER, te *SCHAGEN*, bij de Roomsche Kerk,**

Koopman in *Bedden*, *Dekens*, *Matrassen*, enz., berigt zijne geëerde Begunstigers, dat hij heeft aangeschaft eene STOOM-MACHINE tot het zuiveren van BEDDEN, MATRASSEN, enz., welke Artikelen door den Stoom en daarbij gevoegde Scheikundige Middelen zoodanig kunnen worden vernieuwd en gezuiverd, dat zoowel oude als besmette Bedden hunne vroegere veerkracht en reinheid volkomen terug ontvangen, zijnde deze bewerking door deskundigen goedgekeurd; en heeft de eer zijn MAGAZIJN van BEDDEN, DEKENS en MATRASSEN beleefdelijk aantebevelen, waar steeds eene ruime sortering van alle Artikelen tot het Beddenvak behoorende tegen uiterst billijke prijzen en deugdzame kwaliteiten zal voorhanden zijn.

*** A. VAN DER MAAREN & COMP., te Haarlem, hebben aangekregen: Versche Zeeuwsche en Texelsche OESTERS, à *f* 1,50 en *f* 2, per 100. nieuwe Bergsche

ANSJOVIS, 60 Cents de 100; nieuwe ZOUTEVIS, STOKVIS en LENG, fijnzoute WINTER HARING, Gemarioneerde HARING, Ingelegde ZALM, STEUR en PALING, tot een civielen prijs. Brieven *franco.*

*** DE GEZUSTERS OVERVEST,
van Utrecht,

maken hare geachte Begunstigers bekend, dat zij, gedurende de **Amersfoortsche Kermis**, met hare fraai en smaakvol ingerigte **Poffertjeskraam** aldaar staan op den Hof, tegenover het Koffijhuis *de Keizerskroon*, en bij hen te bekomen zijn, goed gaar en doorbakken POFFERTJES, à 15 Cents de twee Dozijn, met veel Boter en Suiker. Zij verzoeken even als vroeger jaren weder de gunst.

*** Te Delft terstond te HUUR of te KOOP: een aanzienlijk WOONHUIS, met 12 Kamers, groote Tuin, enz., of wel eene afgescheiden *Boven-* of *Beneden-Woning*, van alle Gemakken voorzien, gemeubileerd of niet. *Franco* te bevragen bij den Boekhandelaar W. N. C. ROLDANUS, aldaar.

*** **TE HUUR,**

tegen November of Mei aanstaande: Een zeer logeabel en aangenaam gelegen **HEERENHUIS**, aan den Steenweg van Utrecht op 's Bosch, te Waardenburg, op ¾ uur afstands van Zalt-Bommel, bevattende tien Boven- en Benedenkamers, meest allen behangen, Kelder, Schuur, Stalling en verdere Gemakken, waardoor het zeer geschikt is voor *Zomer-* en *Winterverblijf*; benevens een groote MOESTUIN, met exquise Vruchtboomen en Broeibakken, en een daarbij gelegen BOOMGAARD. Te bevragen bij den Notaris M. A. BIERMAN, te Waardenburg. Brieven *franco.*

***** Te HUUR, om met 1°. November 1852, te aanvaarden:**

Een rojaal HEEREN-HUIS met TUIN, staande in de Hezelstraat te Nijmegen, thans bewoond door den Heer *Drijfhout van Hooff*, voorzien van zeven ruime Kamers, Kabinetje, Keuken, goede Kelders, ruime Zolders, in een woord alles wat tot eene gemakkelijke Woning vereischt wordt; te bevragen Brieven *franco*, bij MICHIELSE, Mr. Timmerman in de Hezelstraat.

*** **KOKS-AFFAIRE.**

Door kwitering wordt op zeer aannemelijke voorwaarden UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Eene KOKS-AFFAIRE, ruim voorzien van alle benoodigde GEREEDSCHAPPEN, welke een burger bestaan oplevert en voor uitbreiding vatbaar is. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lt. K. L., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat, te Amsterdam.

*** Door toevallige omstandigheden is te KOOP of te HUUR, tegen 1°. November e. k.: Een zeer net WOONHUIS met TUIN, gelegen aan den Rijn en Straatweg, even buiten het Dorp Alphen. Nadere inlichtingen te bekomen met *franco* Brieven, onder Lett. H., aan den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN te Alphen a/d Rijn.

*** Men is van meening ten overstaan van den te Leyden residerenden Notaris J. P. W. SCHERMER, op den Huize *Duinzigt*, onder Oegstgeest, op Vrijdag den 22sten October 1852, des voormiddags ten 10 ure precies, in het openbaar en om *contant geld* te verkoopen:

KOEIJEN en BOUWGEREEDSCHAPPEN; een goed onderhouden en gemakkelijke VIGILANTE voor vier personen, met blaauw Laken bekleed; een bruin Merrie KOETS-PAARD; TUIGEN, STALBEHOEFTEN en HOOI; eene fraaije Verzameling BLOEMEN en ORANJERIE-PLANTEN, AGAVEN, BLOEMENBAK, tien LESSENAARS met Ramen, RIETMATTEN, TUINBANKEN en TUINGEREEDSCHAPPEN, en eindelijk: vijf PAAUWEN, twee fraaije Goudlakensche FAISANTEN, een paar bijzonder schoone Zilverlakensche FAISANTEN, KIPPEN, DUIVEN en EENDEN.

Alles nagelaten door wijlen Zijne Hoogwaardigheid C. L. Baron VAN WIJKERSLOOTH VAN SCHALKWIJK, Bisschop van Curium, enz., enz., en ter plaatse voormeld te bezigtigen, des Donderdags vóór de Verkooping, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure.

*** W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ingevolge order van zijne Principalen ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en WEYLAND, op Maandag den 25sten October 1852, des middags ten Een Ure precies, voor den Stal op de Keizersgracht, bij de Leidschestraat, N°. 3252, te Amsterdam, presenteren te Verkoopen: Vier zwart Langstaarten Merriën en een vijfjarig bruin Ruin, allen goed aan den weg loopende welbekende Koets-, Wagen- en Tilburrie PAARDEN; een kapitale Stads-Coupé met Statiebok, een modieus solide goed geconserveerde Drowsky met patent lederen Kap en zakkende Glazen, een fraaije Calesch op Knijpveeren met dito en dito, een elegante niet minder dan nieuwe Koets-Vigelante voor 4 personen, een moderne Coupé-Koets op dito, een ruime goed onderhouden Vigelante voor 4 personen, allen met breede Koetsiersbanken, een moderne Tweebaks-Tentwagen met gewast linnen Gordijnen, en eene platte Sleede met Leuningen; *zijnde de omschreven Rijtuigen allen rijk met Laken en Zijde bekleed, fraai geschilderd, sierlijk gemonteerd en in de voornaamste Fabrieken alhier vervaardigd.* Voorts keurig bewerkte Koets-, Wagen-, Tilburrie- en Vigelant-Tuigen, met onderscheidene Monteersels, Statie- en Staldekken, Bitten, Zweepen, Halsters, fijn lakensche Bokjassen, Rijtuig Stofkleeden, dito Wippen en meerderen Stalgoederen. Meerendeels nagelaten bij wijlen den Wel-Edelen Heer Mr. D. A. PORTIELJE. Alles op den Verkoopdag te zien en nader onderrigt te bekomen bij gemelden Makelaar.

NB. *In deze Verkooping kan niets meerder worden bijgevoegd.*

*** Op Woensdag den 27sten October 1852, om 12 uren, zal de Hoofd-Administratie van het 3de Regiment Dragonders, in de Kazerne aan den Koudenhoorn, te Haarlem, publiek en tegen *contant Geld* doen verkoopen: Eene partij oude en buiten dienst gestelde VOORWERPEN van SLAAPFOURNITUREN, RIJZADELS, enz.

Namens de Hoofd-Adm. van gemeld Korps,
De Kapitein-Kwartierm.
PRAGER.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING VAN EENEN WIND-KOORNMOLEN.**

De Notaris O. A. VERWEY, gevestigd te Geldermalsen, zal namens den Heer W. G. VAN FLORESTEIN, publiek verkoopen:

Eenen voor weinige jaren geheel nieuw gebouwden STEENEN WIND-KOORNMOLEN, met een daar tegenover staand hecht en sterk gebouwd HUIS, voorzien van drie Kamers, Keuken, Kelders, Zolders en verdere Gemakken, benevens een ERF, TUIN, BOOMGAARD en Perceel BOUWLAND, alles zeer fraai gelegen in de Gemeente Buurmalsen, aan den Straatweg van Utrecht op 's Bosch, tusschen de Dorpen Tricht en Buurmalsen, tegenover het Dorp Geldermalsen, te zamen groot een Bunder, zes en zestig Roeden.

Te aanvaarden den 1sten Februarij 1853.

De inzetting zal plaats hebben op Donderdag den 28sten October, en den finalen toeslag op Donderdag den 11den November 1852, beide des voormiddags om 11 ure, ten Herberge van *Dirk van Mourik*, te Buurmalsen.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco.*

*** De Notaris Mr. C. A. KLUIT, residerende te Alphen, is voornemens op Maandag den 8sten November 1852 te doen veilen, en op Maandag den 15den November daaraanvolgende, beide dagen des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de St. Joris*, te Alphen, in het openbaar te verkoopen: De navolgende Percelen WEI-, HOOI- en BOUWLAND, als:

1°. Onder de Gemeente Aarlanderveen, in den Zuideindschen Polder eene partij, bij het Kadaster bekend Sectie B, N°. 208 tot en met 223, 736 en Sectie C, N°. 1276, ter grootte van 11 Bunders, 30 Roeden, 09 Ellen.

2°. Eene partij gelegen als voren, bij het Kadaster bekend Sectie B, Nos. 33, 34 en 35, ter grootte van 2 Bunders, 50 Roeden en 50 Ellen.

3°. Eene partij gelegen aan den Kerkweg, in den Middelpolder, binnen den Vier Ambachtspolder, onder Ter Aar, kadastraal Sectie A, Nos. 1027 en 1028, ter grootte van 2 Bunders, 98 Roeden en 40 Ellen.

4°. Eene partij gelegen als voren, Sectie A, N°. 1048, ter grootte van 4 Bunders, 05 Roeden en 60 Ellen.

5°. Eene partij gelegen als voren, Sectie A, N°. 1094, tot en met 1097 en 1104 ter grootte van 5 Bunders, 21 Roeden en 60 Ellen.

6°. Eene partij als voren in den Heerenwegschen Polder, binnen den Ring van den Vier Ambachtspolder, onder Ter Aar, Sectie A, N°. 1002, groot 97 Roeden en 10 Ellen.

En 7°. Eene partij als voren, gelegen in den Binnendijkschen Uiteindschen Polder, binnen den Ring van den Vier Ambachtspolder, onder Ter Aar, Sectie A, N°. 1383, groot 1 Bunder, 90 Roeden en 30 Ellen.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, en den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te Hazerswoude.

*** Door De ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, zal binnen weinige dagen worden uitgegeven: Het eerste nommer van het

ADVERTENTIE-BLAD VAN DEN BOEKHANDEL.

Deze Courant zal wekelijks het licht zien, en duizend Exemplaren van elk nommer zullen voortdurend **gratis** en ***franco*** per post gezonden worden aan de Staten-Generaal, Ministeriën, Provinciale Gouvernementen, Akademiën, Lees-Museums, Bibliotheken, Letterkundige Instellingen, Societeiten, Hôtels, Spoorweg-Stations, Stoombooten, voorname Logementen en Koffijhuizen in al de Steden van het Rijk. Belangstellenden gelieven daartoe hunne adressen *franco* aan De ERVEN DOORMAN, in te zenden, zullende aan deze aanvragen worden voldaan, voor zoover het vastgestelde getal van **duizend** Exemplaren toelaat.

Ook zal gezorgd worden voor eene voldoende verspreiding van deze Courant in de Oost- en West-Indische Koloniën, benevens België.

Bovendien zal dit Blad, hetwelk zal bevatten alles wat in den Boekhandel voorvalt, voor een ieder verkrijgbaar zijn tegen den Prijs van 35 Cents voor 13 Nommers of drie maanden (zijnde de kosten van Zegel en Papier) en *franco* per Post 48 Cents.

*** Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is uitgegeven, de 1e à 2e Afl. van:

HEINRICH ZSCHOKKE

[illegible]

EEN VOLKSBOEK, TOT KENNIS VAN GOD UIT ZIJNE SCHEPPING.

Compleet in 10 Afleveringen à 40 Cent:

Dit werk is zeker zeer welkom aan de Koopers van *Zschokke*, Uw Huisboek.

*** Bij de Boekverkoopers C. J. BORLEFFS en J. DE RUYTER, te Amsterdam, is uitgegeven:

***BETJE*, de goedkoope Keukenmeid.** 600 *beproefde voorschriften*, om *lekker* te *Koken* en te *Braden*, te *Stoven* en te *Bakken*, *in te leggen*, enz., enz.; benevens *eenige* door de *ondervinding* voor *goed erkende* **Huismiddelen.** 2e druk . . . . *f* –,60.

*** Door W. H. KIRBERGER, wordt heden uitgegeven:

DE WEG DES GELOOFS,

OF HET BEELD VAN DEN WAREN GELOOVIGE GEKENSCHETST. Naar het Engelsch, van *J. A. JAMES*, door *E. J. HASEBROEK*. 1e Afl.: *Het Geloof in het algemeen.* Prijs 30 Cents.

Van bovenstaand belangrijk Werk des hooggeschatten Schrijvers, hetwelk in 13 Afleveringen zal compleet zijn, is de eerste Aflevering alsmede Prospectus bij alle soliede Boekhandelaren voorhanden.

*** Bij J. DE GROOT, Boekdrukker en Courantier te Delft, is van de pers gekomen:

***WALTMAN*, HANDLEIDING TOT HET PRACTISCH REKENEN.** 3e Stukje, *tweede verbeterde druk*; tegen den **verminderden** prijs van **30 Cents.**

ONDERWIJS.

Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, kwam heden van de Pers:

De TWEEDE DRUK van

I. ***D. OUWERSLOOT***, Handleiding bij het Onderwijs in de Theorie der Rekenkunst . . . . *f* –,30.

De Tweede Druk van

II. ***H. G. BACKER***, Leerboekje der Aardrijkskunde, in Vragen en Antwoorden ten dienste der Lagere Scholen . . . . *f* –,30.

De aanzienlijke Oplage van de eerste uitgave dezer uitmuntende Werkjes was binnen korten tijd uitverkocht.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, komt op heden van de pers, en is alom **voor 20 Cents** verkrijgbaar:

INTERPELLATIËN AAN VRIJZINNIGEN,

ter gelegenheid der

INTERPELLATIE

van 29 September en 2 October 1852.

door EEN VRIJ MAN — GEEN CLUBBIST.

*** De Boekhandelaar L. F. J. HASSELS heeft alom verkrijgbaar gesteld:

O. WINSLON,
JEHOVA EN ZIJN VOLK,

drie Godsdienstige Overdenkingen. 40 Cts.

WAAKT OVER U ZELVEN

OP DEN WEG NAAR DE EEUWIGHEID. 40 Cts.

EN VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN:

Dr. Wernicke en P. Best,

LEERBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS. *f* 1,80.

D. SLUYTER,

ITALIAANSCHE VERTAALOEFENINGEN. *f* 1,60.

De uitspraak en regelen der Italiaansche Taal zijn als bijlage voor de Koopers van laatstgenoemd Boek *gratis* verkrijgbaar.

*** VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geven uit:

STAATHUISHOUDKUNDIGE HARMONIËN,

DOOR FRED. BASTIAT,

NAAR DE TWEEDE, MET DOOR DEN SCHRIJVER NAGELATEN HANDSCHRIFTEN VEMEERDERDE UITGAVE,

UIT HET FRANSCH OVERGEBRAGT DOOR

Mr. C. M. A. SIMON VAN DER AA,

Procureur bij het Provinciaal Geregtshof van Friesland en de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden.

1e. AFLEVERING.

Dit belangrijk geschrift dat, volgens het oordeel van deskundigen, het beste werk van den eenigen BASTIAT is, zal in circa 5 Afleveringen van gelijken omvang als de eerste compleet zijn. Om het algemeen verkrijgbaar te stellen, hebben de Uitgevers den prijs zoo laag mogelijk, van 144 pag., op slechts 90 Cts. gesteld. Zij behouden zich voor, dien bij de uitgaaf der laatste Aflevering te verhoogen.

GESCHIEDENIS VAN DEN JONGSTEN TIJD,

SEDERT DEN VAL VAN NAPOLEON TOT OP ONZE DAGEN,

DOOR DR. K. HAGEN.

vrij bewerkt naar het Hoogduitsch door Mr. P. Bosscha.

3 Deelen compleet in gr. 8° . . . . *f* 12,50.

Aan allen die belangstellen in de kennis der Wereldgebeurtenissen sedert 1815, wordt dit allerbelangrijkst Werk zeer aanbevolen.

*** Door den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden, is alom verzonden:

door J. M. SCHRANT, Hoogleeraar te Leyden.

De waarheid van het Christendom betoogd uit de Bekeering van den Apostel Paulus, door GEORGE LORD LYTTLETON, lid van het Britsche Parlement; op nieuw uitgegeven . . . . *f* –,90.

Vroeger zag bij hem het licht:

Kanselredenen over de gelijkenis van den Verloren Zoon . . . . *f* 1,50.

De Zimbren en hunne Lotgevallen . . . . *f* –,90.

Vondels Gijsbrecht van Amstel, met Aanteekeningen . . . . *f* 2,50.

Oud Nederlandsch Rijm en Onrijm . . . . . . *f* 1,50.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, zag het licht:

HET SCHEPPINGSWONDER,

BESCHOUWD IN DE GESCHIEDENIS VAN HET GESCHAPENE,

OF DE ASTEROLEPIS VAN STROMNESS,

door *HUGH MILLER*.

Naar de *derde* uitgaaf uit het Engelsch vertaald, door Dr. D. LUBACH.

Met uitslaande Platen, *f* 3,80.

Wie de *Sporen van de Natuurlijke Geschiedenis der Schepping* gelezen heeft, mag met bovenstaand *uitmuntend* werk niet onbekend blijven. Men leze er de hoogst gunstige resensiën over in verschillende Tijdschriften.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.